

РЕШЕНИЕ

№ 15485

гр. София, 22.04.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 84 състав, в публично заседание на 23.03.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Спас Спасов

при участието на секретаря Спасина Иванова, като разгледа дело номер **376** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 10а, ал. 1 от Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ), във връзка с чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК). Образувано е по жалба на А. А. М. А., гражданин на Е., [дата на раждане], чрез адв. И., срещу отказ по заявление от 15.09.2025 г. за издаване на виза за дългосрочно пребиваване (виза тип „D“), издаден от завеждащ „Консулска служба“ в Посолството на Република България в [населено място], Е..

Жалбоподателят визира незаконосъобразност на отказа поради липса на мотиви, допуснати съществени процесуални нарушения и неправилно приложение на закона – отменителни основания по чл. 146, т. 2-4 АПК. Претендира се отмяна на издадения отказ и връщане на преписката на административния орган за ново произнасяне. Не претендира разности.

Ответникът – завеждащ „Консулска служба“ в Посолството на Република България в [населено място], Е., редовно призован, не изразява становище по основателността.

Жалбата е допустима. Подадена е от лице по чл. 3 от АПК, вр. чл. 3, ал. 1 от ЗЧРБ, което е адресат на индивидуален административен акт, засягащ правната му сфера неблагоприятно, тъй като му налага ограничения. Оспорването е подадено в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК. Според чл. 10а, ал. 4 от ЗЧРБ отказите за издаване на визи по чл. 9а, ал. 2, т. 4 от ЗЧРБ не подлежат на обжалване по съдебен ред, освен когато лицето претендира засягане на основни права и свободи по Европейската конвенция за правата на човека. В случая такова твърдение е изложено в жалбата, т.е. налице е предвиденото в законовата разпоредба изключение, допускащо оспорване по съдебен ред на постановен отказ за издаване на виза от съответния тип (в този смисъл вж. определение № 6181/09.06.2025 г. по адм. д. № 5536/2025 г. на ВАС и др.). Според преобладаващата практика на

ВАС, претендирането на засягане на основни права и свободи по Европейската конвенция за правата на човека е достатъчно обстоятелство, обуславящо допустимост на жалбата, а основателността на това твърдение е въпрос по съществуването на спора, а не на допустимост (вж. определение № 2740/11.03.2026 г. по адм. д. № 2212/2026 г., на ВАС).

В тази връзка неоснователно е твърдението на ответника, че жалбата е недопустима, тъй като освен правото на труд е претендирано и засягане на основни права по Конвенцията.

От фактическа страна съдът установява следното:

На 15.09.2025 г. жалбоподателят е подал заявление за издаване на виза за дългосрочно пребиваване (виза вид „D“) до Посолството на Република България в [населено място]. В поле 21, 29 и 30 е посочил, че е работник, с адрес на работодателя в [населено място] за работодател „А. сървис“.

Към преписката е приложено уведомление от дирекция „Миграция“ МВР, че на чуждия гражданин е предоставен достъп до пазара на труда на осн. чл. 24и от ЗЧРБ, съгласно становище на Агенцията по заетостта, за срок от 3 години (л.10).

По делото са представени копие на трудов договор, копие на договор за наем, застраховка и др.

В административното производство е изискано и представено становище, обективирано в писмо на ДАНС с вх. № М-1738. В него се излагат съображения, че апликантът не е бил идентифициран като заплаха за националната сигурност, но след извършен анализ и оценка на кандидата за виза на основание трудова заетост, е било установено, че попада в хипотезата на чл. 10, ал. 1, т. 17 от ЗЧРБ. Било установено, че няма получено разрешение за работа от Агенцията по заетостта, че не разбира условията за труд и не знае какво е подписвал. Възникнали са основателни съмнения, че реалната цел е работа в страна от западна Европа. Няма изготвени писмени документи.

Постановен е на 09.12.2025 г. оспореният отказ по заявлението. Като правно основание за отказа е посочена разпоредбата на чл.10, ал.1, т. 17 от ЗЧРБ. Възпроизведени са в резюме констатациите на Държавна агенция „Национална сигурност“.

По делото са приобщени гласни доказателства.

Св. А. – работодател, сочи, че от 12 години се занимава с бизнес с дюнери. Изпитва трудности при намирането на работна ръка за правене на дюнери сред българското население поради ниските възнаграждения. Има повече от 10 човека работници, наети по същата процедура, които са дошли в България. Избрал да наеме жалбоподателя по препоръки от други работници. Осигурил им настаняване, храна и минимална заплата.

При тези факти съдът преценява жалбата като основателна.

Съгласно чл. 168, ал. 1 от АПК, във връзка с чл. 146 от АПК, в настоящото производство съдът проверява законосъобразността на оспорения акт, като проверява дали е издаден от компетентен орган и при спазване на законоустановената форма, спазени ли са процесуалните и материалноправни разпоредби, относно издаването му.

По силата на чл. 9г, ал 1 от ЗЧРБ оправомощени от ръководителя на съответната структура длъжностни лица в МВнР, в дипломатическите и консулските представителства на Република България в чужбина и в органите за граничен контрол, могат да вземат решения за издаване, за отказ за издаване, за анулиране и отмяна на визи, а в службите за административен контрол на чужденците - за анулиране и отмяна на визи, при условия и по ред, определени с наредбата по чл. 9е, ал. 1.

Оспореният индивидуален административен акт е издаден от компетентен орган. Видно от приложената към преписката заповед № 22/29.06.2025 г. на Посланика на РБългария в Е., К. Я. – ЗКС - е овластен да съставя и подписва формулярите за отказите за издаване на визи. Актът е съставен на формуляр по образец, съгласно Приложение № 7 към чл. 34, ал. 3 от Наредбата за

условията и реда за издаване на визи и за определяне на визовия режим (НУРИВОВР).

Независимо от лаконичността на така изложените фактически и правни основания на отказа, посочени по-горе, съдът намира, че не е налице отменително основание по чл. 146, т. 2, вр. чл. 59, ал. 1 и ал. 2, т. 4 от АПК. Съдържанието на акта позволява да се извлече волята на административния орган по начин, който не накърнява правото на защита на засегнатото лице и позволява осъществяване на съдебен контрол за законосъобразност. Трайна и непротиворечива е съдебната практика, че мотивите могат да се съдържат и в отделен документ, стига да предшестват оспорването (ТР 16/1975 на ОСГК на ВС).

От преписката, противно на твърденията на ДАНС, се установява, че на чужденеца е издадено положително писмено становище по чл. 24и, ал. 12 ЗЧРБ от Агенцията по заетостта, т.е. липсва основание за отказ поради непредставяне на изискуем документ от апликанта.

Съгласно чл. 30, ал. 4 от НУРИВОВР, в случаите по чл. 24и, 24к, 33к и 33п от ЗЧРБ решението за издаване на виза се взема в срок от 20 календарни дни след съгласуване с Държавна агенция "Национална сигурност".

Видно от писмото на Държавна агенция „Национална сигурност“ спрямо заявителя е изразено становище под условие в Националната визова информационна система, по съгласувателната процедура, като обобщено се излагат данни, че чужденецът опитва да достъпи западна страна от ЕС.

С подзаконовата нормативна уредба на чл. 20, ал. 3 на Инструкцията № КОВ-04-02-351/15.08.2013 г. за условията и реда за съгласуване на заявления за издаване на визи е предвидено, че при наличие на отрицателно становище по чл. 19 от ДМ - МВР, и/или от ДАНС и ако е налице някое от основанията по чл. 10, ал. 1 от Закона за чужденците в Република България, визовите органи отказват издаването на визата.

С решение на СЕС от 19.12.2013 г. по дело С-84/12 К. се приема, че преценката на индивидуалното положение на кандидата за виза, която се извършва, за да се установи дали дадено основание за отказ не пречатства искането му, предполага извършването на комплексни оценки, основани по-специално на личността на този кандидат, на интеграцията му в държавата на неговото местоживееене, на политическата, социалната и икономическата ситуация в тази държава, както и на евентуалната заплаха, която той може да представлява, за обществения ред, националната сигурност, общественото здраве или международните отношения на някоя от държавите членки (т. 56). Такава преценка е извършена и тя е в съответствие с т. 1 от диспозитива на цитираното решение на СЕС.

Правомощието на ДАНС в настоящата хипотеза е в изпълнение на чл. 41, ал. 1, т. 2 ЗДАНС – Държавна агенция "Национална сигурност" осъществява контролна дейност във връзка с пребиваването на чужденци в Република България, като дава становища по молби за издаване на разрешения за продължително, дългосрочно и постоянно пребиваване и на визи и включва чужденци в информационния масив на нежеланите за страната чужденци по Закона за чужденците в Република България.

Безпротиворечиво в практиката по прилагане на чл. 10, ал. 1 от ЗЧРБ във всичките му хипотези, е тълкуването на закона в смисъл, че самото становище на ДАНС не подлежи на самостоятелен съдебен контрол, тъй като то има характеристиките на акт по чл. 21, ал. 5 от АПК, а законосъобразността му се преценява при оспорване на крайния акт, финализиращ производството. Основополагащо в тази насока е решение № 8151/13.06.2014 г. по адм. дело № 4656/2014 г. на ВАС, седмо отделение. В него ясно и недвусмислено е посочено, че макар издателят на оспорения акт да не разполага с възможността да контролира законосъобразността на даденото от ДАНС становище, съдът, воден от задължението да гарантира на засегнатото лице

правото на ефективна защита, следва да провери фактическите и правни основания за издаването му. Тази практика на ВАС корелира и с решение на Европейския съд по правата на човека по дело *C. G. & others vs. B.* No 1365/07, 24.04.2008, § 40 с което ЕСПЧ приема, че на националния съд е дадена възможност да извърши дължимата преценка за законосъобразността на обстоятелства, стоящи извън основния акт на администрацията-предмет на спора, установени от орган по националната сигурност, вкл. и посредством класифицирана информация.

По аргумент от разпоредбите на чл. 13, вр. чл. 8 на Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи (КЗПЧОС), засегнатото лице следва да разполага с ефективна съдебна защита срещу засягащия го акт.

В идентичен смисъл, вкл. относно визовия режим, са и съображенията, залегнали в решение на Съда на ЕС по дело *C-403/16 S. El H.*, т. 38.

Постановеният въз основа на отрицателното становище на ДАНС административен акт засяга правната сфера на чуждия гражданин. Ето защо, макар издателят на оспорения акт да не разполага с възможността да контролира законосъобразността на даденото от ДАНС становище, съдът, воден от задължението за преценка на пропорционалност на наложената мярка и гарантиране на правото на ефективна съдебна защита, следва да провери фактическите и правни основания за издаване на процесния отказ.

Доводите на ДАНС съдът преценява като хипотетични. На първо място невярно се явява становището, че кандидатът не е получил одобрение за работа от Агенцията по заетостта, видно от доказателствата по преписката. Константна е практиката на административните съдилища, че копието на трудов договор, непридружено от превод на съответния чужд език, не е достатъчно основание да се приеме, че чужденецът не разбира условията на труд. Липсата на писмени документи по съгласувателната процедура препятства съдебната инстанция да провери законосъобразността на взетото становище.

Съобразно императивната разпоредба на чл. 21, ал. 7 от НУРИВОВР (в сила от 14.01.2025 г.) при подаване на заявление за издаване на виза за дългосрочно пребиваване не се допускат изключения от провеждането на интервю от компетентното длъжностно лице с оглед на изясняване на действителната цел на пътуване. Т. интервю няма данни да е било проведено с кандидата, с което органът е допуснал съществено процесуално нарушение, тъй като съображенията, изложени в жалбата, както и като се съобразят приобщените гласни доказателства, спорните моменти е можело да бъдат установени още в хода на административното производство, респ. ДАНС да извърши допълнителни проверки. Доколкото това не е сторено, нарушението се явява съществено, тъй като е можело да доведе до изменение на постановения правен резултат, същото съставлява самостоятелно отменително основание.

По изложените съображения съдът намира оспорения отказ за материалноправно незаконосъобразен и издаден при допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, поради което и следва да бъде отменен.

На основание чл. 173, ал. 2 АПК преписката следва да се върне на административния орган за ново разглеждане на подаденото искане за издаване на виза за дългосрочно пребиваване. При новото разглеждане административният орган следва да съобрази мотивите, изложени в настоящото решение.

Мотивиран от горното и на основание чл. 172, ал. 2, във връзка с чл. 173, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, I отделение, 84-ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на А. А. М. А., гражданин на Е., [дата на раждане] , отказ по заявление от 15.09.2025 г. за издаване на виза за дългосрочно пребиваване (виза тип „D“), издаден от завеждащ „Консулска служба“ в Посолството на Република България в [населено място], Е.

ИЗПРАЩА преписката на завеждащ „Консулска служба“ в Посолството на Република България в [населено място], Е., за ново произнасяне по подаденото заявление, съобразно дадените мотиви
Решението може да се обжалва в 14-дневен срок от съобщаването му пред Върховния административен съд